

Jurttta

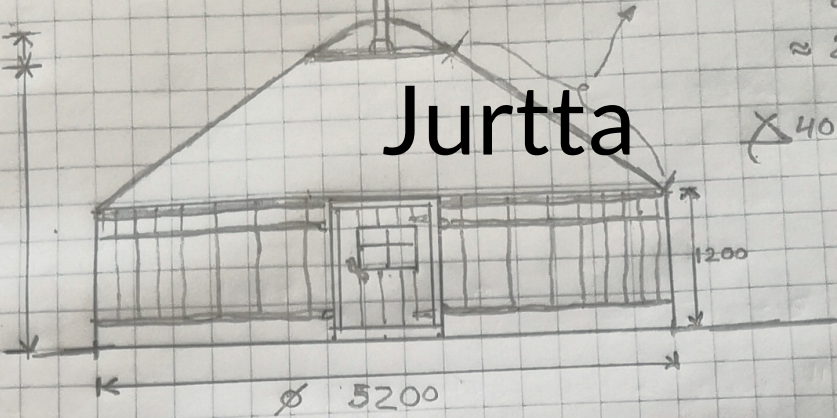
Seppo Keinänen

$$\text{Kattoseiväs} = \frac{2050}{\cos 40^\circ}$$

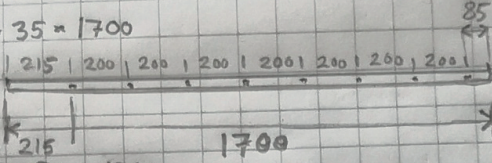
$$\approx 2580$$

Jurttta

40° 60kpl

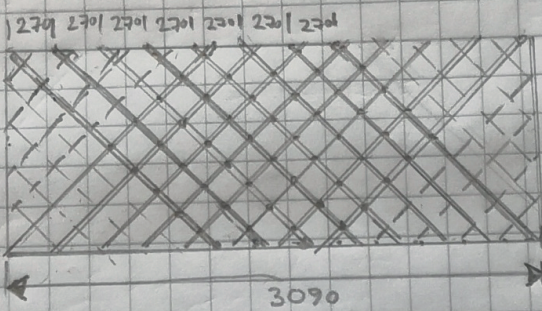

Seinärima: 18 * 35 = 1700

8 läpäreikää
4mm terällä.

Seinäristikko: 3090 * 1200

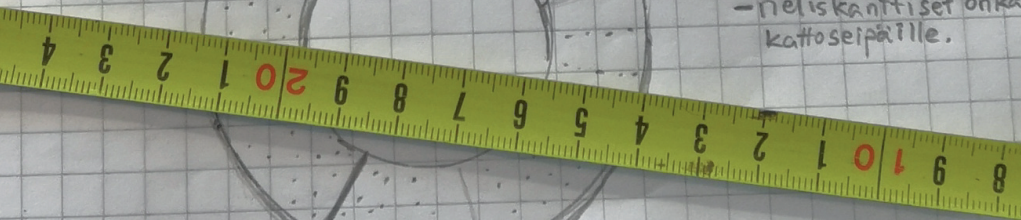
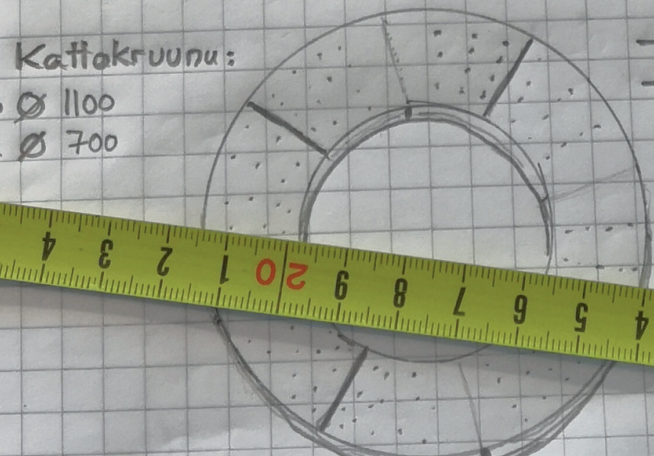

ristikkoon: 16 täysmittaista (1700) rimaa ja 16 sahattava!

Kattokruunu:

Ø 1100
Ø 700

- paksuus 60
- 8 neljännespalaa
- liimaa ja ruuveja paljon!
- neliskantiset onkat kattoseiväille.

Jurttä

Seppo Keinänen

Jurtta

Jurtta

©2022 Seppo Keinänen

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-6719-1

Sisältö

Johdanto	7
Eläkkeelle	9
Suunnitelma	29
Harjuvirta	45
Minun Mongoliani	71
Jurtan rakentaminen alkaa	95
Santeri	103
Kesä	111
Santeri ja Santerin Lappi	127
Jurtan pystytys	161
Mopolla reissuun	171
Tiedustelu	193
Kalastusta	215
Santerin kamera	233
Jurtan sisustaminen	239
Jurttaelämää	249
Omatoimimatka	255
Hevonen	273
Mongolia	283
Elokuu	305
Syksy tuo kylmän kyydin	307
Kansakoulu	331
Shokki	347
Helsinkiin	367
Poliisioperaatio	373
Talvi	383
Tasapaino	393
Paketti	407
Häät ja hautajaiset	411

Lukijalle

Arvoisa lukija, tämä tarina Jurtasta on vain tarina. Kaikki tarinan henkilöt ovat keksittyjä hamoja, heitä ei oikeasti ole olemassa. Tai jos on, niin kyseessä on puhdas sattuma.

Pitkälti samoin on tarinan paikkakuntien laita, kirkonkylä on vain jokin kirkonkylä, Tervahaudan kylä on vain jokin autioituva maalaiskylä, mutta keksitty. Monet muutkin tarinan tapahtumapaikat ovat mielikuvituksen tuotetta.

Mongolia, Helsinki, Tampere, Hämeenlinna ja Lahti ovat toki oikeassakin elämässä olemassa, mutta mitään Juha Järvenkarin tai Santeri Björkbergin seikkailuja ei siellä ikinä oikeasti ole tapahtunut. Ellei sattumalta ja tietämättäni.

Jurtan toki itse olen rakentanut ja elämistä siinä testannut. Tarinassa kerrotuin ohjein saattaa tuo lukijaltakin onnistua. Suosittelen.

Tukijoukoilleni

Parhaimmat kiitokset!

Vähäisistä virheistä huolimatta jurttu on valmis.

Suru-uutinen iäkkään ystäväni kuolemasta tuli järkytyksenä. Luin sen käsin kirjoitettujen muistiinpanomuisteloiden viimeisiltä sivuilta. Mikä pahinta, vainaja itse, tai siis hän, iäkäs ystäväni, joka pian oli kuoleva, oli sen kaiken lyijykynällään paperiin raapustanut käyttäen vanhahtavia kaunokirjaimia.

Tarina hänen elämänsä synkistä vaiheista oli uskomaton! Pysähdyin miettimään, oliko tämä ystäväni ollut ovelalla tavalla petollinen piru, suoraan sanottuna epärehellinen paskiainen. Vai sittenkin oikea enkeli? Sydämellinen, viisas ihminen, jolla sattui vain olemaan vilkas mielikuvitus. Luulin tunteneeni tuon erakon varsin hyvin, ainakin hänen lapsuutensa ja nuoruutensa osalta asia piti hyvin todennäköisesti paikkansa, olinhan sen kaiken jo kertaalleen saanut häneltä itseltään kuulla. Mutta aikuisiän, ja varsinkaan hänen vanhuutensa ajoilta en näköjään tiennyt yhtään mitään, vaikka muuta olin luullut. Katkeraa oli todeta, että pelkkien heppoisten oletusten varaan olin omia johtopäätöksiäni ihmisestä rakentanut. Luettuani sen kaiken sain ikävä kyllä tietää enemmän kuin olisin ikinä halunnut. Tunsin olevani kovin epävarma ja hämmentynyt sen kaiken lukemani suhteen. Mikä oli totuus? Vai oliko totuutta edes olemassa tässä tapauksessa? Oliko se kaikki kauheus oikeasti tapahtunut? Saattoihan sekin olla mahdollista, että tuo erikoinen vanhus oli käyttänyt ovelasti värikynää ja kiusallaan raapustellut vilkkaan mielikuvituksensa tuotteita paperiin? Joko kiusaa tehden tietoisesti

tahallaan, tai puolivahingossa tietämättään. Mutta miten tästä edetä? Pitäisikö nämä kaikki Santerin kirjoittamat muistiinpanot viedä asiantuntijoille tutkittavaksi? Mitä mieltä poliisi olisi tästä kaikesta?

Näissä mietteissä päätin ryhtyä selailemaan omia kalenterimuistiinpanojani ja kirjoittamaan niiden pohjalta omaa osuuttani, tarkoituksena jäsenellä pirstaleista sekamelskaa järjestelmälliseksi kokonaisuudeksi. Rajasin tapahtumat reilun vuoden mittaiseen ajanjaksoon viime vuoden toukokuusta tämän vuoden juhannukseen. Sen ajan olin ehtinyt viettää eläkepäiviä ja rakentaa uutta mielekästä sisältöä loppuelämälleni. Tai ainakin yrittänyt rakentaa. Tapahtumien muistelu ja kirjaaminen saattaisi ehkä jossain määrin selkiyttää ajatuksiani.

Sitten kun kaikki olisi paperilla, pystyisin kenties päättämään, mitä näille asioille tulee tehdä. Pyytäisinkö ulkopuolista arviointiapua vai antaisiko kaiken vain olla? Nyt kyseessä olisi eräänlainen aikalisä ja tuumaustauko.

Edessä olisi eläkeläiselämäni toinen mittava projekti, ensimmäisen oli saanut päätökseen vajaa vuosi sitten kesällä, jolloin muutin Mongoliaani.

Eläkkeelle

Viime vuoden alkupuoli tammikuusta kevääseen oli siihenastisen elämäni tuskaisinta aikaa. Iän, stressin ja unettomuuden yhdistelmä oli kuljettamassa minua ennenaikaiseen kuolemaan. En tiedä, johtuiko se jääripäisyydestäni, kunniani puolustamisesta vai ammattiyhdistyksistäni, kun en halunnut myöntää itselleni, enkä ainakaan työkavereilleni epäonnistuneeni viimeisessä ”keississäni”. Kuukausien ajan oli minulle aluksi vain vihjailtu, sitten ystävällisesti neuvottu ja lopulta jo suoraan ohjeistettu jäämään lomalle, ja lomien jatkeeksi suoraan eläkkeelle. Muka sisukas kun olin, todellisuudessa pelkkä pähkähullu, en kenenkään vihjeitä kuunnellut enkä ohjeita totellut. Sen sijaan pyysin kaikki rästilomani maksuun rahana, koska halusin näyttää, kuinka pystyisin monimutkaiseksi osoittautuneen viimeisen työni saattamaan kunnialla maaliin.

Jokainen meistä, tai luultavasti suurin osa ihmisistä tulee suunnitelleeksi tulevaisuuttaan. Minä ja vaimoni olimme jo vuosia haaveilleet matkasta Mongoliaan. Syvästi olimme perehtyneet tuon sotaisan paimentolaiskansan kiehtovaan kulttuuriin ja elämäntapaan. Myönnän, vähemmälläkin pohjatyöllä olisi pitänyt matkaan päästä, pelkästään minua, minun töitäni ja minun jatkajiani saa syyttää, kun reissu aina lykkäytyi. Usein tulimme käyttäneeksi sanoja

”sitten kun”. Sitten kun on paremmin aikaa, sitten kun olemme eläkkeellä, sitten kun...

No, nyt kun viimein olisi aikaa, nyt kun olisin eläkkeellä, niin mikäpä olisi, jos repäisisi oikein kunnolla ja toteuttaisi nuo ”sitten kun”-haaveet. Karulla tavalla sain oppia, että elämässä ei kaikki käy niin kuin suunniteltu on. Minun tapauksessani mutkana matkassa on sellainen ikävä tosiasia, että olen leski. Rakas vaimoni kuoli. Syöpä vei.

Niinpä niin. ”Sitten kun.” Turhaa kaikki, joutavaa. Yksinkö nyt matkustaisin? Ei kuulosta houkuttelevalta. Ei alkuunkaan. No, katson eteenpäin. Luultavasti aika parantaa haavat.

Uni

Alitajunnassani jo heti alkuun aavistelin, tunsin, melkein tiesin, että untahan sen pakko oli olla. Harvinaisen todentuntuaiselta se vaikutti. Pääasiassa aivan hullulta.

Ja tosiaan, luettuani nuo muistelot, jotka erakkoystäväni oli kirjoittanut, käsitin tuon sekavuuden johtuneen osittain myös hänestä. Jos joku olisi joskus aiemmin väittänyt, että toisen ihmisen uniin voitaisiin mukaan tunkeutua, olisin tyrmännyt väitteen pelkkänä huuhaana. Suoralta kädeltä ja yksiselitteisesti. Nyt tilanne on toinen, enää en ryhdy vastaan vänkäämään, uneeni oli tunkeuduttu, salaa ja lupaa pyytämättä.

Siitä on kulunut jo reilu vuosi, mutta muistan tuon unen kuin eilisen päivän. Näin se meni:

Olin lähtenyt yksin reissuun. Sittenkin. Olin omatoimisella ulkomaanmatkalla, joka oli alkanut epäsuotuisissa merkeissä. Pitkä lento oli ikävine ilmakuoppineen ja rajuilmoineen ollut vastenmielinen kokemus. Rasittavien ja kauhunsekaisten vaiheiden päätteeksi kone oli viimein laskeutunut Mongolian pääkaupunkiin Ulan Batoriin, yli tunnin myöhässä. Eikä siinä vielä kaikki! Matkalaukkujen odotus oli vienyt lähes kaksi tuntia. Ja - kentän taksijono oli ollut toivottoman pitkä. Vihdoin viimein myöhään illalla olin päässyt kaupungin keskustaan ja sisälle korkeatasoiseen hotelli Kempinski Khan Palaceen.

Seisoin hölmistyneenä hotellin vastaanottotiskin

edessä ja kuuntelin virkailijan käsittämätöntä englannin, venäjän ja mongolin sekamelskakieltä. Ymmärsin sanan sieltä, toisen täältä. Vastaanotto yritti ilmeisesti kertoa minulle, että hotelli oli täynnä, yhtään vapaata huonetta ei tarjolla ollut. Minä kihisin kiukusta. Olin varannut ja maksanut huoneen jo puoli vuotta sitten. Tasoitin hengitystäni, taisteloin lopullista räjähdystä vastaan. Kaivoin salkustani kaikki varaamaani huoneeseen liittyvät dokumentit ja kopion maksukuitista. Virkailija naputteli tietokonettaan ja yritti parhaansa mukaan selvittää asiaa. Lopuksi hän levitteli anteeksipyytävästi käsiään ja ojensi minulle korvaavan hotellin brosyyrin. Saisin välittömästi huoneen The Corporate-hotellista ja taksi veisi minut maksutta sinne. Olin pettynyt, epätoivoinen, ennen kaikkea vihainen. Viiden tähden hotelli vaihtuisi Ö-luokan matkataloon. Päätin, etten missään tapauksessa suostuisi moiseen järjestelyyn. Olen aina käyttäytynyt maltillisesti, mutta siinä tilanteessa en siihen pystynyt. Sain raivokohtauksen. Vastaanotto vinkkasi turvamiehen paikalle. Lihaskimppu näytti vähintään 130-kiloiselta jässikältä, hän ohjasi isällisin ottein minut matkatavaroineni hotellin olko-ovelle ja siitä kadun varressa odottavaan ruosteiseen taksiin. Yritin rimpuilla ja huutaa. Turvamies taivutti minut varmoin ottein auton takapenkille. Matkatavarani hän heitti auton takakonttiin. Taksikuskia hän ohjeisti lyhyin mongolialaisin lausein, minä en siitä kielestä ymmärtänyt mitään. Auto ampaisi matkaan. Saavuimme sillalle, joka ylitti kaupunkia halkovan joen. Pian taksi pysähtyi The Corporate-hotellin eteen. Kuljettaja nousi autosta, avasi auton takaluukun ja nosti matkalaukkuni jalkakäytävälle. Pian hän avasi

auton takaoven ja jäi käsi ojossa odottamaan autosta poistumistani. Nielin kiukkuni, nousin autosta ja ojensin juomarahaksi viiden dollarin setelin. Kuski hymyili leveästi, hän kumarsi syvään, lausui rallienglantia muistuttavia kiitoksen sanoja ja toivotti minut lämpimästi tervetulleeksi Mongoliaan.

Sain huoneen, joka oli kaukana viidestä tähdestä. Mielestäni se oli enintään puolikkaan tähden arvoinen epäsiisti. En jaksanut enää raivota ja riidellä, olin liian väsynyt. Olin niin uupunut, että rojahdin vaatteet päällä päiväpeitteen päälle sänkyyn. Olin luovuttanut. Tai siinä vaiheessa niin luulin. Kaikkein parasta olisi ollut, jos siinä vaiheessa olisin herännyt. Valitettavasti uneni vain jatkui.

Muistan kaivanneeni pelkästään lepoa ja rauhaa, mutta mitään sellaista ei minulle suotu. Minut tempaistiin toiseen paikkaan ja toiseen aikaan, keskelle kuolemaa, sotaan, kauaksi rauhasta. Armoton kipu vihloi vasenta pohjettani. Puuskutin hengästyneenä, haukoin henkeä ja tunnustelin otsaani ilmestynyttä pitkää haavaa. Kasvoilleni valui verta ja silmiäni kirveli. Olin epätoivon partaalla, minua ahdisti ja raivostutti. Otsan verenvuoto huolestutti, mutta ei se tuntunut läheskään niin pahalta kuin jalan tuska. Vihollisen ampuma nuoli oli läpäissyt pohkeeni. Varmaankin nuolessa oli jonkun aloittelevan sepän valmistama rautakärki, tylsä ja kiero. Verta valui norona nahkasaapikkaaseeni. Istuin hevoseni selässä, läähätin ja huojuin. Yritin tasoittaa hengitystäni. Hevoseni Suurivaino, vahva tumma ori, huohotti myös raskaasti. Se oli jälleen kerran tehnyt miehen työn, nopeutensa

ja voimiensa ansiosta se oli pelastanut henkeni tuossa kiivaassa taistelussa. Tantereella lojui satoja kuolleita taistelijoita, suurin osa vastustajan jalkaväkeä. Muutama mies näytti vielä kituvan, valitti surkeasti tai huusi apua ja armoa. Meidän puolen hyväkuntoisimmat ja ahneimmat olivat jo keräämässä sotasaalista ja vapauttamassa kituvia vihollisia pois kärsimyksistä. Vähänkään liikuntakykyiset vihollistaistelijat yrittivät epätoivoisesti paeta tai piiloutua. Minullekin olisi ollut viisainta paeta, paeta pois siitä unesta ja nousta ylös todellisuuteen. Vaan ei, jokin outo voima pidätteli minua siinä painajaisessa. Näin, kuinka noin kolmen nuolenkantaman päässä lännessä siinsi hopeavälkeinen vesi, se oli Kaspianmeri. Niin lähelle tavoitettamme me olimme päässeet. Näkymä oli kuin jostain satukertomuksesta. Iltapäivän aurinko paistoi lämpimästi, vesi välkkyi hopeisena, kuolevat soturit valittivat tuskiaaan, veri lemusi. Havahduin, sillä minua lähestyi oikean käden suunnalta Tsingis Khanin näköinen vanha ryhdikäs mies uljaine ratsuineen. Ravistelin päätäni, katsoin tarkemmin. Kyllä! Tosiaan! Hän se oli, itse Khan! Kaukaisesti hän muistutti pomoani, sitä en kyllä alkuunkaan ymmärtänyt, kuinka se oli mahdollista. Joka tapauksessa, koetin parhaani mukaan ryhdistäytyä, vaikka pohkeen kipu vain yltyi.

- Taistelut rohkeasti! Rohkeasti, kuten aina!
- Kiitos, suuri Khan! Kiitos kauniista sanoista! Tein vain parhaani, en muuta sen kummempaa.
- Jaa, jaa. Näköjään olet haavoittunut.
- Pieni pintanaarmu vain. Huomenna olen taas kunnossa, kun seuraavaan taisteluun käymme.

- Rauhoitu soturi! Etkö sinä ymmärrä, olet haavoittunut. Ei sinun tarvitse huomenna taistella. Ja muutenkin, tavoitteemme on tällä erää saavutettu. Tämä vihollinen on lyöty, nyt lepäämme.

- Vain niin. Milloin jatkamme matkaa?

- Aika näyttää. Mutta sinä, sinun taistelusi on nyt taisteltu, sinulle minä tarjoan tästä päivästä lähtien vapauden ja rauhallisen loppuelämän. Sinä jäät nyt eläkkeelle.

- Eläkkeelle? Suuri Khan, mitä tarkoitat?

- Etkö sitäkään ymmärrä? Sinun taistelut on taisteltu, sinä jäät eläkkeelle. Etsit hyvän paikan läheltä virtaa, isiemme maasta. Asetut sinne aloillesi. Rakennat sinne jurttasi. Ja tässä, odotahan, tässä on sinulle riittävästi omaisuutta vanhuuden varalle.

Suuri Khan ojensi käsiini painavan jakinnahkaisen satulalaukun. Laitoin sen oman hevoseni selkään pienen satulani eteen. Hyppäsin hevosen selästä alas maahan ja kumarsin syvään kiitokseksi. Khan nauroi.

- Älä pelleile. Sinä pelastit äskeisessä taistelussa henkeni, minun pitäisi kumartaa sinua.

- Mutta... en minä muista mitään. Mitä tapahtui?

- Pelastit henkeni. Se riittää. Mene tuonne shamaanini luo ja pyydä häntä hoitamaan jalkasi kuntoon. Ja pääsi myös, ei näytä sekään olevan kunnossa.

Khan osoitti kädellään taaksemme. Näin jakkihärkien vetävän suurta leveää vaunua, jonka päällä oli valmiiksi pystytetty jurtta. Jurttan savupiipusta nousi savua. Jurttan oviaukon edessä istui Khanin kaksi parantajaa, shamaania. Hämmästelin heidän ulkonäköään. He olivat lähes saman näköisiä, pienikokoisia ruskeasilmäisiä miehiä, molemmilla

saamelaisasut päällä, neljäntuulenlakit päässä. Toinen shamaani naputteli käyrällä sarvenpätkällä soikeaa rumpua, antoi rytmiä toiselle, joka soitti yksitoikkoista sävelmää morin khuurilla, hevosenpääviululla. Viulua soittava shamaani lauloi höömeitä, mystistä kurkkulaulua. Mielestäni tuo ääntely kuulosti juopuneen örinältä.

- Kun jalkasi on kunnossa, ja pääsi, lähdet ratsastamaan. Tiedät kyllä, minne. Suuri henki vie sinut tulevan jurttasi maille. Asetut sinne. Ja rakennat sinne oman jurttasi. Saatanpa tulla joskus käymään, jos vain minulle vielä elämän päiviä suodaan.

Tsingis Khan maiskautti suutaan, napautti kantapäät ratsunsa kylkiin ja karautti pois.

Juha Järvenkari sai luettavakseen erakkonaapurinsa värikkäät muistelot. Niiden sisältö aiheutti järkytyksen. Jäsennelläkseen ristiriitaisia ajatuksiaan Järvenkari ryhtyi kirjoittamaan omaa näkemystään ajanjaksosta, jonka aikana oli tuon erakkoystävänsä tuntenut.

Järvenkari palaa hetkeen, jolloin hän jäi eläkkeelle. Stressin ja unettomuuden runtelema mies selviytyy pahimman yli ryhtymällä rakentamaan jurttaa. Jurttaprojekti on kuin vaiheittainen pakomatka työelämästä ja ahdistavasta stressistä.

Vähitellen jurttia valmistuu, samalla eläkeläinen Järvenkarin henkinen terveys kohenee. Hän tutustuu lähimpää naapuriinsa, pienikokoiseen erakkoon nimeltä Santeri Björkberg. Onko Järvenkarin erikoinen naapuri jotain muutakin kuin erakko. Omaako hän henkimaailman taitoja?

Ennen pitkää, erinäisten sattumusten seurauksena ratkeaa Järvenkarin mieltä pahasti painanut keskeneräiseksi jäänyt viimeinen työkeissi

